

[Statsministeren]

parlamentar. De må altså have den opfattelse, at denne traktat til trods for resultatet af den danske folkeafstemning indeholder værdier, som de ønsker at virkeliggøre.

I lyset af den danske folkeafstemning er spørgsmålet om EF's udvidelse blevet rejst. Regeringen er meget tilfreds med, at de fastlagte planer for behandlingen af EF's udvidelse på det kommende møde den 26.-27. juni 1992 i Det Europæiske Råd i Lissabon opretholdes til trods for det danske nej. Det ville heller ikke være et dansk ønske, og det ville være i direkte modstrid med vore interesser, hvis det danske nej skulle føre til, at processen hen imod en udvidelse af EF med en række EFTA-lande blev sat i stå. Det håber vi ikke, og det venter vi heller ikke.

På møder med vore partnere har vi kunnet glæde os over, at indstillingen er at give Danmark tid til at overveje situationen. Som det kom til udtryk ikke mindst i erklæringen fra udenrigsministermødet den 4. juni 1992 i Oslo, er det hensigten fra de øvrige elleves side ikke alene at gå videre med ratifikationen, men også at holde døren åben for Danmark.

Regeringen har efter konsultation med Folketingets partier meddelt de øvrige EF-lande, at Danmark på nuværende tidspunkt ønsker at holde alle muligheder åbne. Ingen døre bør lukkes. Regeringen vil så senere komme tilbage med en stillingtagen.

Vi står nu over for et grundigt analysearbejde, og det er allerede igangsat. Det vil formentlig få karakter af en hvidbog, som analyserer situationen og forskellige fremgangsmåder. Som jeg nævnte, finder regeringen det ikke hensigtsmæssigt allerede på nuværende tidspunkt at gå dybere ind i, hvilke muligheder der kan komme på tale. Det er jo netop det, der skal behandles i den påtænkte hvidbog. Det ville ikke være formålstjenligt at foregribe dette arbejde. Men det følger af sagens natur, at regeringen agter at holde snæver kontakt til Folketingets partier i denne sag.

Det er en vanskelig opgave, vi står over for, det skal man ikke skjule, men det er en opgave, som vi må magte at løse i fællesskab. Derfor mente vi, at tanken om et folketingsvalg i den nuværende situation heller ikke var frugtbar. En valgkamp ville uvægerlig have gravet grøfter, og det er lige netop, hvad vi ikke har brug for nu. Tværtimod er der brug for et bredt sam-

arbejde – af nationale grunde – omkring den opgave at varetage danske interesser bedst muligt i de kommende måneder.

Der er allerede sagt og skrevet meget om, hvilke motiver der lå bag vælgernes afgørelse den 2. juni. Jeg skal ikke her bidrage til yderligere spekulationer om dette, men jeg mener, man godt kan slå fast, at mange vælgere, både vælgere, som har stemt ja, og vælgere, som har stemt nej, utvivlsomt har følt ubehag ved den fornemmelse, at vigtige afgørelser træffes i fjerne beslutningscentre på en måde, som kan være svær at overskue.

Mange har nok følt, at Bruxelles ligger langt væk, og følt sig noget fremmedgjorte i forhold dertil, følt, at mange beslutninger blev for bureaukratisk styret fra centralt hold i Bruxelles, langt væk fra den hverdag, hvor vi alle har vort fodfæste. Jeg tror, det er en følelse, som man må lære at forstå. Jeg tror også, det er en følelse, som langt fra er begrænset til EF. Jeg tror, at den rummer et generelt problem, som vi i stigende grad må have opmærksomheden henvendt på, hvis vort folkestyre skal bevares som en levedygtig realitet. Og det skal det selvfølgelig.

Men hvis man tænker nærmere over det, kan man komme til den konklusion – og jeg mener, at den er rigtig – at der ikke behøver at være nogen modstrid mellem øget internationalt samarbejde på den ene side og større lokal selvbestemmelse på den anden, når vi vel at mærke forandrer i det demokratiske system i takt med de nye vilkår. Jeg tror, at vi, samtidig med at en række beslutninger bliver mere internationale, og det er uundgåeligt, vil se, at mange flere beslutninger af anden art til gengæld bliver taget nærmere på borgerne. Den internationale dimension spiller en stadig større rolle, fordi, som det hedder, verden simpelt hen er blevet mindre. Men det behøver bestemt ikke at føre – og det må ikke føre – til fremmedgørelse og en følelse af afmagt. Tværtimod må det herhjemme hos os udmærket kunne kombineres med, at den danske befolkning får langt større indflydelse på sin egen dagligdag.

Derfor tror vi, at decentralisering helt klart bliver en af 1990'ernes tendenser. Udbygning af nærdemokrati og flere valgmuligheder – ægte valgmuligheder – for den enkelte må gives vægt.